

LINDÅS KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

DER DRAUMAR BLIR RØYNDOM

Innleiing

Rapporteringa vart endra for 2014, og for 2015 held rådmannen fram med å tredele rapporteringa. For 2015 legg rådmannen fram følgjande dokument:

1. Årsrekneskap med noter
2. Årsmelding som inneheld dei lovmessige krava til rapportering
3. Årsrapport med beskriving av kva organisasjonen omfattar, en gjennomgang av kva einigane driv med saman med utvikling, mål, tiltak og måloppnåing. I tillegg går årsrapporten djupare inn i organisasjonen med omsyn til tilsette, sjukefråver, HMT, gjennomgang av Kostratal mm. Årsrapporten omfatter den delen av rapporteringa som ikkje er regulert i lov og forskrift.

Årsrekneskap og årsmelding vert lagt fram i april.

Ansvarleg utgjevar:

Lindås kommune, Rådmannen, 5914 Isdalstø

Tlf.: 56 37 50 00

postmottak@lindas.kommune.no

www.lindas.kommune.no

17. mars 2016

Ørjan Raknes Forthun
Rådmann
(sign.)

Janne Sund
Økonomisjef
(sign.)

Innhold

Budsjettvedtak for 2015.....	4
Etikk og likestilling.....	6
Økonomi, nøkkeltal og analyse hovudtal.....	7
Rekneskapsresultat	7
Rekneskapsskjema 1A – drift	7
Rekneskapsskjema 1B – drift, tenesteområda sine nettoutgifter	8
Rekneskapsskjema 4 – økonomisk oversikt drift	9
Tenesteområda – avviksoversyn med forklaring.....	10
Tenesteområde 1 – Politisk styring.....	10
Tenesteområde 2 – Administrativ styring.....	10
Tenesteområde 3 – Oppvekst.....	10
Tenesteområde 4 – Pleie og omsorg	10
Tenesteområde 5 – Helse og sosial.....	10
Tenesteområde 6 – Plan, samfunn og utvikling.....	11
Nøkkeltal 2015	12
Likviditet.....	12
Soliditet	12
Netto driftsresultat – korrigert	13
Risikoeksponering	13
Analyse hovudtal	15
Driftsinntekter	15
Driftsutgifter	15
Eksterne finansieringstransaksjonar	16
Investeringar (rekneskapsskjema 2A og 2B).....	16
Kasse, bankinnskot	16
Gjeld og utlån.....	16
Fond (jf. Note 8)	18

Budsjettvedtak for 2015

VERBALPUNKT KOMMUNESTYRET SITT BUDSJETTVEDTAK 2015	Status
13. Kommunestyret bed rådmannen utgreie kostnader med å innføre felles søskenmoderasjon for søsken som går i SFO og barnehage. Ved moderasjon i private barnehagar tek kommunen kostnadene, dette til budsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019.	Notat vart lagt fram i samband med strategisamlinga 2. juni
14. Kommunestyret bed rådmannen utgreie behovet for endra veterinæravtale på dagtid til revidert budsjett 2015.	Notat vart lagt fram i samband med strategisamlinga 2. juni
15. Kommunestyret bed rådmannen vektleggja etablering av ladepunkt for el-bil ved kommunale parkeringsplassar	Notat vart lagt fram i samband med strategisamlinga 2. juni
16. Det er eit mål å få bygd ein fleirbrukshall i Alversund, i tilknytning til Alversund skule, og i samanheng med rehabilitering av skule. Kommunestyret ber rådmannen greia ut prosjektet vidare, med sikte på framlegging til formannskapet i mars 2015. Følgjande føringar skal leggjast til grunn: - Plassering og utforming som sikrar god sambruk med skulen, - ein samarbeidsmodell med Alversundbygda, både i planfase, byggefase og driftsfase, etter mønster frå Lindåshallen, - Ei økonomisk ramme på 60 mill., - Ein finansieringsplan som sikrar optimal momsrefusjon, tippemidlar, bygdemidlar og sponsormidlar.	Denne saka blir løyst i samband med prosjektet Alversund skule. Seinast vedtak i KO 21.05.15 om å bygge ny skule på ny tomt. I tillegg må vi rullere kommunedelplan for idrett for å få inn hall og symjeanlegg i planen, dette for å sikre tippemidlar til prosjektet
17. "inn på tunet". Kommunestyret ser verdien av konseptet "inn på tunet" og ønskjer at kommunen medverkar til eit tettare samarbeid mellom landbruksnæringa, barnehagar og skular i kommunen. Kommunestyret ber rådmannen greie ut korleis eit konsept som innbyr barnehagar og skular til å komme på gardsbesøk og nytte garden i ein del av opplæringa kan organiserast og finansierast.	Notat vart lagt fram i samband med strategisamlinga 2. juni. Vidare vurdering av konseptet blir lagt inn i Kvalitetsprosjektet. Stab oppvekst sender ein repr. til samling "Inn på tunet", saman med landbrukskontoret i kommunen.

VERBALPUNKT KOMMUNESTYRET SITT BUDSJETTVEDTAK 2015	Status
<p>18. Områdeplan Knarvik sentrum. Kommunestyret bed rådmannen greia ut alternative strategival for kommunen si rolle i samband med utbygginga av Knarvik sentrumsområde, med utgangspunkt i områdeplan for Knarvik sentrum. Utgreiinga skal innehalda mellom anna: -Kommunens mål og ambisjon i gjennomføringa av planen, - Ulike stratagiar for å oppnå målet, - Vurdering av ulike alternativ for organisering, -Krav til kompetanse og ressurser, -Finansiering, herunder investering og forskottering, - Økonomiske konsekvensar for kommunen, samt risikovurdering, - Vurdering av framdriftsplan og prosess med gjennomføring av planen. Utgreiinga skal munna ut i ei politisk sak med innstilling frå rådmann i møte i formannskapet 30. april 2015. Rådmannen skal også legge fram eit prosjektmandat i neste formannskapsmøte i februar 2015. Kostnader med utgreiinga vert dekkja av infrastrukturfondet.</p>	<p>Saka blei lagt fram til drøfting i formannskapet på strategisamling i juni. Val av strategi og framdrift vart lagt fram i eige sak i FO 11.06 og i KO 18.06 - Sak om plangjennomføring i Knarvik blei vedtatt 18.06.15, sak 60/15. I tillegg har formannskapet vedtatt eit prosjektmandat for plangjennomføring i møte 3. september, sak 62/15</p>
<p>19. Gjennom statsbudsjettet 2015 har Lindås kommune fått auka ramme meint å styrkje helsestasjon og skuletjenesta. Kommunestyret ber rådmannen følgje opp dette.</p>	<p>Orientering vart lagt fram i samband med strategisamlinga 2. juni. Rådmannen har lagt inn årsverk til førebyggjing i framlegg til budsjett, og ønskjer at kvalitetsprosjektet skal definere plassering av ressursen.</p>
<p>20. Eventuelle endringar av skulestruktur, herunder Myking, Kløvheim, Eikanger og Ostereidet barneskular, skal takast stilling til i samband med rullering av kommunedelplan skule i 2015. I denne samanheng skal tidsplan for gjennomføring av eventuelle endringar avklarast, og økonomiske konsekvensar, både drifts- og investeringsmessig, skal kvalitetssikrast. Forbetningsprogrammet og økonomiplan skal oppdaterast.</p>	<p>Prosjektet er i slutfasen, og skal handsamast i Levekår 21.5 samt KO den 18.6. Kommunedelplan for skule har vore til høyring, vore oppe til politisk handsaming. Saka er avslutta og kommunen skal følgje opp politisk vedtak i saka: Lindås kommune startar opp prosjekt med mål om å bygge ny, felles skule for Kløvheim og Eikanger. Rådmannen gjerframlegg til prosjektmandat for ny felles skule for Kløvheim/Eikanger i løpet av første kvartal 2016.</p>
<p>21. Kommunestyret ønsker en sak om eigedomsskatten, der ein ser på effekten av å redusera denne i forhold til å sikre arbeidsplassar og næringsverksemd i Lindås kommune. Rådmannen legg fram sak i samband med økonomisamlinga i Juni 2015.</p>	<p>Orientering vart lagt fram i samband med strategisamlinga 2. juni</p>

Etikk og likestilling

Tiltak for å sikre høg etisk standard

Dei grunnleggjande verdiane som er vedtatt av Lindås kommune, ligg til grunn for styringsdokument for Lindås kommune, og er sentrale i leiaropplæring og medarbeidar-utvikling.

Eksempel på dette er Leiarhandboka som samlar informasjon om alle styringsverktøy for leiarar, og som blir brukt i leiaropplæring i regi av persona-lavdelinga.

Dei etiske retningslinene for tilsette i kommunen er formulert i gjeldande personalhandbok. Etikk og verdiar er og vektlagt i andre styringsdokument som til dømes arbeidsgjevarpolitisk plan og HMT-systemet.

Utviklingsprogrammet Lindås 2019 som er vedteke i 2014, og som har hatt god framdrift i 2015, har som ambisjon å styrke systemet bak ein etisk forsvarleg drift, og etablering av kvalitetssystemet KF-kvalitet og fokus på internkontroll er eksempel på dette. KF-kvalitet er etablert i 2015, og er i operativ drift frå 1.1.2016. I 2016 er det planlagt å utarbeide innkjøpsreglement, kor også etikk får eit særleg fokus.

Likestilling

Lindås kommune rullerte planen for likestilling i 2013, virkeområde for planen vart då utvida til og å gjelde vern mot diskriminering.

Status for likestilling innanfor arbeidsgivarfeltet er:

- Ihht. likestillingsplanen skal Lindås kommune arbeide for likestilling og fråver av diskriminering. Dette gjeld ikkje minst i rolla som arbeidsgivar. Det er tydeleggjort i lønnspolitisk plan og arbeidsgjevarpolitisk plan at ulikskap i lønn og tilsettingsforhold som skuldast kjønn ikkje skal førekoma.

- Likestilling m.o.t. lønn og lønnsutvikling er også eit fast punkt som vert drøfta mellom partane i samband med lokale lønnsforhandlingar, og er alltid ei føring for lokale forhandlingar.

I tråd med intensjonane viser og dei lokale lønnsforhandlingane at lønnsutviklinga har vore noko høgare for kvinner enn menn dei siste åra. Tabellen viser lønnsutvikling i 2015 fordelt på kvinner og menn:

Forhandl.område:	Kvinner:	Menn:
Kapittel 3:	2,39%	1,99%
Kapittel 5:	1,94%	1,86%

Kjønnsmessig representasjon i leiarstillingar er og eit uttrykk for likestilling i organisasjonen. Av einingsleiarar og avdelingsleiarar er 62 % av desse kvinner, ein auke på 3 % i 2015.

Sjølv om vi har eit kvinneleg fleirtal av leiarar og at denne andelen har vore stabil gjennom dei siste åra, er ikkje dette ei fordeling som speglar personalet elles. I alle stillingar er fordelinga mellom kjønna 23% menn og 77% kvinner.

Deltid er meir utbredt i kvinnedominerte yrke, så og i kommunane. Det har vore eit sentralt fokus for arbeidsgjevar og organisasjonane også i 2015 å rekruttere deltidstilsette inn i større stillingar.

Likestillingsplanen har skissert tiltak for å følgje med på arbeidet med likestilling og vern mot diskriminering ute i tenestene, til dømes i skule og barnehage. Dette er målsettingar som er godt forankra i nasjonale målsettingar og føringar, og som vi veit blir ivaretatt i tenestene.

Økonomi, nøkkeltal og analyse hovudtal

Rekneskapsresultat

Netto driftsresultat for 2015 er 36,3 mill. kr., noko som utgjer 2,9 % netto driftsresultat.

Frå og med 2014 har det tekniske berekningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi rådd til at netto driftsresultat skal utgjera 1,75% av driftsinntektene.

Lindås kommune sin rekneskap for 2015 syner eit rekneskapsmessig mindreforbruk på 19,6 mill. kr.

Dei største avvika frå budsjett 2015 er at driftsrekneskapen for tenesteområda viste totalt eit mindreforbruk på 13,2 mill. kr i forhold til revidert budsjett 2015. Meir om dette under «tenesteområda – avviksoversyn med forklaring».

I tillegg var det eit avvik på dei sentrale postane på 6, 4 mill. kr. Av dette skuldast avvik på premieavviket og bruk av premiefond på samla 4,4 mill. kr. Dei frie disponible inntektene vart 1,8 mill. kr høgare enn budsjettert.

Rekneskapsskjema 1A – drift

Rekneskapsskjema 1A - drift	Rekneskap 2015	Reg.budsjett 2015	Oppr.budsjett 2015	Rekneskap 2014
Skatt på inntekt og formue	-374 666 649	-374 667 000	-382 495 000	-370 954 011
Ordinært rammetilskudd	-386 602 616	-382 449 000	-374 621 000	-368 409 552
Skatt på eiendom	-158 406 181	-158 411 000	-163 059 000	-163 059 754
Konsesjonskraft, avgift	-92 959	-150 000	-150 000	-135 091
Andre generelle statstilskudd	-19 143 599	-21 401 000	-16 722 000	-16 602 825
Frie disponible inntekter	-938 912 004	-937 078 000	-937 047 000	-919 161 233
Renteinntekter og utbytte	-23 641 015	-24 604 000	-27 197 000	-38 170 611
Renteutg.,provisjoner og andre	22 355 442	23 834 000	25 934 000	26 548 059
Avdragsinntekter	-2 655 483	-2 529 000	-4 509 000	-2 095 008
Avdrag på lån	35 888 312	35 955 000	35 955 000	34 349 114
Netto finansinnt./utg.	31 947 256	32 656 000	30 183 000	20 631 554
Premieavvik	15 902 135	18 735 000	1 429 000	-6 616 452
Bruk av premiefond/pensjon	-15 013 622	-13 400 000	-3 400 000	-13 408
Til dekning av tidligere underskot				
Til ubundne avsetninger	42 151 000	42 151 000	59 139 000	72 021 390
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk				-14 400 993
Bruk av ubundne avsetninger	-25 950 000	-26 160 000	-22 392 000	-16 239 000
Netto avsetninger	17 089 513	21 326 000	34 776 000	34 751 537
Overført til investeringsregnskap				
Til fordeling drift	-889 875 235	-883 096 000	-872 088 000	-863 778 142
Motpost avskrivningar	-30 934 595	-31 274 000	-31 253 000	-31 076 590
Sum til fordeling drift	-920 809 830	-914 370 000	-903 341 000	-894 854 732
Netto driftsutgifter tenesteområda	901 174 050	914 370 000	903 341 000	894 854 732
Meirforbruk/mindreforbruk	-19 635 780	0	0	0

Rekneskapsskjema 1B – drift, tenesteområda sine nettoutgifter

Rekneskapsskjema 1B - drift		Rekneskap	Reg. budsjett	Oppr. Budsjett	Rekneskap
Tenesteområda sine netto utgifter		2015	2015	2015	2014
1	Politisk styring	22 735 189	22 806 000	22 134 000	21 532 408
2	Administrativ styring, støttefunksjonar	167 412 832	166 881 000	175 269 000	158 532 757
3	Oppvekst	270 555 319	273 853 000	265 703 000	254 787 878
4	Pleie og omsorg	247 068 133	257 391 000	250 090 000	269 047 464
5	Helse og sosial	74 847 174	73 481 000	72 092 000	76 460 810
6	Plan, samfunn og utvikling	118 555 404	119 958 000	118 053 000	114 493 415
Sum tenesteområda		901 174 050	914 370 000	903 341 000	894 854 732

Rekneskapsskjema 4 – økonomisk oversikt drift

Rekneskapsskjema 4 - økonomisk oversikt - drift	Rekneskap 2015	Reg. budsjett 2015	Oppr. budsjett 2015	Rekneskap 2014
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	41 490 007	44 824 000	44 849 000	41 923 041
Andre salgs- og leieinntekter	69 839 912	67 626 000	68 826 000	67 755 413
Overføringer med krav til motytelse	201 563 335	128 706 000	130 042 000	198 469 022
Rammetilskudd	386 602 616	382 449 000	374 621 000	368 409 552
Andre statlige overføringer	19 630 582	21 511 000	16 832 000	16 966 462
Andre overføringer	461 397			367 666
Skatt på inntekt og formue	374 666 649	374 667 000	382 495 000	370 954 011
Eiendomsskatt	158 635 263	158 411 000	163 059 000	163 059 754
Andre direkte og indirekte skatter	46 296	40 000	40 000	46 296
Sum driftsinntekter	1 252 936 057	1 178 234 000	1 180 764 000	1 227 951 217
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	642 632 100	609 575 000	604 319 000	623 364 998
Sosiale utgifter	180 629 231	181 643 000	174 984 000	175 613 569
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produks	160 520 548	145 163 000	145 789 000	154 586 368
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produks	171 406 281	168 173 000	160 751 000	164 459 721
Overføringer	56 401 757	44 865 000	47 401 000	72 002 780
Avskrivninger	30 934 595	31 274 000	31 253 000	31 076 590
Fordelte utgifter	-33 370 367	-28 819 000	-28 397 000	-33 640 382
Sum driftsutgifter	1 209 154 144	1 151 874 000	1 136 100 000	1 187 463 644
Brutto driftsresultat	43 781 913	26 360 000	44 664 000	40 487 573
Finansinntekter				
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	20 548 310	20 268 000	20 808 000	34 185 564
Mottatte avdrag på utlån	400 794	50 000	50 000	434 750
Sum eksterne finansinntekter	20 949 104	20 318 000	20 858 000	34 620 314
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg	22 630 716	23 834 000	25 934 000	26 549 284
Avdragsutgifter	35 888 312	35 955 000	35 955 000	34 349 114
Utlån	873 812	50 000	50 000	1 079 204
Sum eksterne finansutgifter	59 392 840	59 839 000	61 939 000	61 977 602
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-38 443 736	-39 521 000	-41 081 000	-27 357 288
Motpost avskrivninger	30 934 595	31 274 000	31 253 000	31 076 590
Netto driftsresultat	36 272 772	18 113 000	34 836 000	44 206 875
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindrefort	0			14 400 993
Bruk av disposisjonsfond	27 345 860	26 297 000	22 529 000	17 184 000
Bruk av bundne fond	6 322 466	64 000	2 315 000	7 888 622
Bruk av likviditetsreserve				
Sum bruk av avsetninger	33 668 326	26 361 000	24 844 000	39 473 615
Overført til investeringsregnskapet				
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk				
Avsetninger til disposisjonsfond	42 151 000	42 151 000	59 139 000	72 079 390
Avsetninger til bundne fond	8 154 318	2 323 000	541 000	11 601 101
Avsetninger til likviditetsreserven				
Sum avsetninger	50 305 318	44 474 000	59 680 000	83 680 491
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	19 635 780	0	0	0

Tenesteområda – avviksoversyn med forklaring

Rekneskapsskjema 1B - drift Tenesteområda sine netto utgifter	Rekneskap 2015	Reg. budsjett 2015	Avvik	Avvik i %
1 Politisk styring	22 735 189	22 806 000	-70 811	-0,3 %
2 Administrativ styring, støttefunksjonar	167 412 832	166 881 000	531 832	0,3 %
3 Oppvekst	270 555 319	273 853 000	-3 297 681	-1,2 %
4 Pleie og omsorg	247 068 133	257 391 000	-10 322 867	-4,0 %
5 Helse og sosial	74 847 174	73 481 000	1 366 174	1,9 %
6 Plan, samfunn og utvikling	118 555 404	119 958 000	-1 402 596	-1,2 %
Sum tenesteområda	901 174 050	914 370 000	-13 195 950	-1,4 %

Tenesteområde 1 – Politisk styring

Politisk styring kom ut om lag i balanse. Det var eit meirforbruk på møtegodtgjersle/frikjøp, og eit mindreforbruk på kontroll og revisjon.

Tenesteområde 2 – Administrativ styring

Under administrativ styring var det eit samla meirforbruk på 0,5 mill. kr i 2015.

Utgifter knytt til grunnskuleundervisning, både tenestekjøp frå andre kommunar, utgifter knytt til spesial undervisning og utgifter til skuleskyss hadde eit meirforbruk på 2 mill. kr i 2015.

Utgifter til barnehager, både tilskot til private barnehagar, tilrettelegging, moderasjonsordningar og betaling av plassar i andre kommunar hadde eit samla mindreforbruk 0,8 mill. kr i 2015.

Nordhordland kemnerkontor hadde eit mindreforbruk på 0,76 mill. kr i 2015. Mindreforbruket skuldast vakante stillingar.

Tenesteområde 3 – Oppvekst

Tenesteområdet hadde i 2015 eit mindreforbruk i høve til budsjett på totalt 3,3 mill. kr.

Drift av skulane (grunnskuleteneste) inkludert læringscenteret kom ut i balanse i 2015.

PPT hadde eit mindreforbruk på 0,7 mill. kr i 2015 som i hovudsak skuldast mindreforbruk på løn samt sjukelønnsrefusjon.

Dei kommunale barnehagane hadde eit midreforbruk i 2015 på 0,15 mill.kr.

Helsestasjonane hadde eit mindreforbruk på 0,27 mill. kr i 2015. Mindreforbruket skuldast i hovudsak høgare refusjonsinntekt enn budsjettert, samt mindreforbruk på løn.

Barnevern hadde eit mindreforbruk på 1,9 mill. kr i 2015. Mindreforbruket skuldast i hovudsak høgt sjukefråvær som gjorde at det vart satt i gang færre hjelpetiltak i familiane.

Kulturformål hadde eit mindreforbruk på 0,5 mill. kr i 2015.

Tenesteområde 4 – Pleie og omsorg

Pleie og omsorg hadde eit mindreforbruk på 10,3 mill. kr i 2015.

Sjukeheimstenesta hadde eit mindreforbruk på 7,1 mill. kr grunna reduksjon av 11 sjukeheimsplassar i løpet av 2015. I tillegg har det vore vakante administrative stillingar og høgare refusjon for ressurskrevjande brukarar enn budsjettert.

Heimetenesta hadde eit mindreforbruk på 1,1 mill. kr i 2015. Mindreforbruket skuldast i hovudsak mindre kjøp av vikartenester enn budsjettert.

Eining for funksjonshemma har i 2015 hatt eit mindreforbruk på 2,5 mill. kr. Dette skuldast høgare refusjon for ressurskrevjande brukarar enn budsjettert.

Det var eit meirforbruk på forvaltningskontoret på 0,6 mill. kr i 2015, som i hovudsak skuldast siste avrekning for 2014 for medfinansiering av sjukehusopphald og reiseutgifter knytt til dagsenter og dagtilbod.

Tenesteområde 5 – Helse og sosial

Samla var det eit meirforbruk under tenesteområdet på 1,4 mill. kr i 2015.

Eining for helsetenester hadde eit mindreforbruk på 0,8 mill. kr i 2015. Mindreforbruket skuldast høgare refusjonar og inntekter enn budsjettert, i

tillegg til sjukelønnsrefusjonar som ikkje var budsjettert.

Norhordland legevakt hadde i 2015 eit mindreforbruk knytt til den ordinære drifta av legevakttenestene på 0,1 mill. kr.

Under sosiale tenester var det eit meirforbruk på 2,3 mill. kr i 2015. Meirforbruket skuldast i hovudsak auke i introduksjonsordninga. I tillegg var det ein auke i sosiallån i forhold til budsjett.

Tenesteområde 6 – Plan, samfunn og utvikling

Tenesteområde hadde eit samla mindreforbruk på 1,4 mill. kr i 2015.

Teknisk drift hadde eit meirforbruk på 0,2 mill. kr grunna auka vegvedlikehald. Reinhold hadde eit mindreforbruk på 0,8 mill. kr som skuldast eit samla mindreforbruk på løn inkludert sjukelønsrefusjon. Eigedom hadde eit mindreforbruk på 1,0 mill. kr som skuldast høgare husleieinntekt og lågare straumutgifter enn budsjettert.

Planavdelinga hadde eit mindreforbruk på 0,6 mill. kr knytt til lågare konsulentbruk enn budsjettert. Geodata hadde eit mindreforbruk på 0,3 mill. kr knytt til mindreforbruk på løn. Byggesak hadde eit meirforbruk på 0,7 mill. kr knytt til høgare konsulentforbruk enn budsjettert. Landbruk hadde eit meirforbruk på 0,4 mill. kr knytt til auka driftspostar.

Nøkkeltal 2015

Likviditet

Likviditet tyder betalingsevne og er eit økonomisk uttrykk for evnen til å kjøpe. God likviditet betyr høg evne til å kjøpe. Ved rekneskapsanalyse nyttast som regel fire måter å berekne likviditetsgraden på. Under ser ein berekninga av to av dei aktuelle måtane.

Likviditetsgrad 1:

Likviditetsgrad 1 fortel noko om forholdet mellom omløpsmidlar og kortsiktig gjeld. Med andre ord måler det bedriftene si evne til å dekkje sine betalingsforpliktingar etter kvart som dei forfell.

Formelen for Likviditetsgrad 1 er Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 1 bør vere større enn 2. Omløpsmidler inkluderar varelager, fordringar, investeringar og kontantbeholdning.

Likviditetsgrad 3a:

Likviditetsgrad 3a fortel noko om forholdet mellom dei mest likvide midlane og kortsiktig gjeld. Dei mest likvide omløpsmidlane er bankinnskudd, kontantar og lignende, korrigert for ubrukte lånemidlar.

Formelen for Likviditetsgrad 3a er (kassebeholdning + Bankinnskudd – ubrukte lånemidlar)/ kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 3a bør vere større enn 0,5.

Omløpsmidler:	2015	2014	2013	2012	2011
Omløpsmidler iflg balanse	467 853 533	509 822 365	487 260 881	444 130 039	459 217 913
Mottatte avdrag startlån	5 715 313	5 568 648	5 309 041	4 481 860	3 471 560
Korrigert omløpsmidler	473 568 846	515 391 013	492 569 922	448 611 899	462 689 473
Premieavik	-5 753 651	-21 655 786	-15 039 334	-19 128 022	-1 490 452
Mest likvide omløpsmidler	467 815 195	493 735 227	477 530 588	429 483 877	461 199 021
Kortsiktig gjeld:	2015	2014	2013	2012	2011
KG iflg balanse	162 820 371	173 054 850	165 085 159	168 570 276	198 706 242
Avdrag på lån drift	35 888 312	34 349 114	28 864 426	26 811 730	25 195 579
Avdrag på lån investering	13 720 815	12 406 877	10 814 581	9 567 868	6 678 367
Bundne fond til bruk neste år	9 511 641	8 892 634	7 757 093	3 438 975	5 284 872
Korrigert kortsiktig gjeld	221 941 139	228 703 475	212 521 259	208 388 849	235 865 060
	2015	2014	2013	2012	2011
Likviditetsgrad 1:	2,1	2,3	2,3	2,2	2,0
Likviditetsgrad 3a:	1,4	1,3	1,3	1,0	0,9

Lindås kommune har god likviditet.

Soliditet

Soliditet er eit uttrykk for ei bedrift si evne til å tåle tap. Ei bedrift med høg eigenkapitalprosent har god soliditet.

For ein kommune kan soliditeten fortelje noko om evnen til å oppretthalde gode tilbod ovanfor innbyggjarane fordi renter og avdrag ikkje legg for stort beslag på driftsinntektene. Det betyr og at kommunen har større eigenkapital til å tære på i dårlege tider. Å tære på eigenkapital betyr å forringe formuen (egenkapital) ved for eksempel å selge tomter og andre faste eiendommer og bru-

ke midlene til finansiering av investering i staden for å bruke frie midlar til investering.

Kjennetegn på god soliditet er høg egenkapitalprosent, god inntening, god rentabilitet, god finansieringsstruktur og god likviditet. Ei solid bedrift kan ha god soliditet, men likevel komme i store vanskar på grunn av dårleg likviditet. Soliditetsgraden er eit uttrykk for å måle soliditet, og beskriv i prosent kor mykje egenkapitalen utgjer av bedriftens passiva. Soliditetsgraden = egenkapital/totalkapital. Det er ikkje eit mål å ha

størst mogleg soliditet, men det er viktig å måle soliditetsutviklinga over tid. Som peikepinn kan ein sei at soliditetsgrad over 50% er god, frå 50%

til 30% er soliditeten moderat og ein soliditetsgrad under 30% er dårleg.

	2015	2014	2013	2012	2011
EK	683 966 569	551 740 444	515 701 814	443 172 656	340 046 762
Bunde fond	-9 511 641	-8 892 634	-7 757 093	-3 438 975	-5 284 872
Korrigert EK	674 454 928	542 847 810	507 944 721	439 733 681	334 761 890
Totalkapital	3 378 624 457	3 253 065 718	3 079 932 076	2 757 885 367	2 559 869 102
Soliditetsgrad:	20 %	17 %	16 %	16 %	13 %

Lindås kommune har dårleg soliditet, og har ein lågare evne til å oppretthalde gode

tilbod ovanfor innbyggjarane når renter og avdrag legg for stort beslag på driftsinntektane.

Netto driftsresultat – korrigert

Netto driftsresultat:	Rekneskap 2015	Budsjett 2015	Rekneskap 2014	Rekneskap 2013
Netto driftsresultat	-37 146 584	-18 163 000	-45 286 079	-71 034 566
Premieavvik	5 753 651	2 921 000	21 655 786	15 039 334
Usikker inntekt (omtvista eigedomsskatt)			31 379 000	29 603 000
Pliktig momskomp (60%)			-	21 596 581
Bruk av bundet fond	-6 322 466	-64 000	-7 888 622	-3 465 563
Bruk av disposisjonsfond	-27 345 860	-26 297 000	-17 184 000	-23 335 296
Bruk av tidlegare års overskot	-	-	-14 400 993	
Avsetning til bundet fond	8 154 318	2 323 000	11 601 101	12 588 626
Korrigert netto driftsresultat	-56 906 941	-39 280 000	-20 123 808	-19 007 884
Korrigert netto driftsresultat	4,5 %	3,3 %	1,6 %	1,6 %

Risikoeksponering

Lindås kommune har ikkje plasserte midlar i finansmarknaden anna enn i bank, og er såleis ikkje utsett for anna risiko enn rentenedgang på innskot.

Den største risikoeksponeringa Lindås kommune er utsett for er renteauke på lånegjelda. Det har vore ein kraftig auke i lånegjelda dei siste åra, og per 31.12.2015 er lånegjelda på 949 mill. kr (utan formidlingslån). Renta har vore låg i 2015, og på sikt er det naturleg at renta vil stige.

Ein renteauke på 1% utgjer om lag 10 mill. kr per år i auka renteutgifter. For å finansiere ein renteauke på 1% må Lindås kommune redusere driftsnivået med 10 mill. kr, noko som utgjer om lag 15 årsverk.

I 2015 er det motteke utbytte frå BKK på 7,8 mill. kr. I 2016 er det budsjettert med 7,8 mill. kr i utbytte frå BKK. Ein må vere merksam på at det kan skje endringar i selskapa Lindås kommune er medeigarar i som gjer at nivået på utbytte kan verte redusert.

I 2015 har Lindås kommune motteke kr 158 mill. kr i eigedomsskatt på verk og bruk. Sett bort frå eigedomsskatt som er sett av til fond for omtvasta eigedomsskatt i 2015 (28,2 mill. kr.), er inntektene frå eigedomsskatt nytta til å finansiere drifta i Lindås kommune. Inntekter frå eigedomsskatt kan ikkje reknast som langvarige sikre inntekter, då det kan skje endringar i regelverket som regulerer adgangen til eigedomsskatt og endringar i både omfang og storleik på skatteobjekta og skattegrunnlag.

Det er svært viktig at Lindås kommune har avsett midlar på disposisjonsfond til å dekkje ein endring i inngangen på eigedomsskatt, då ein endring på dette området vil få betydelige konsekvensar for Lindås kommune på kort sikt. Vidare er det naudsynt at det er sett av midler på disposisjonsfond til å kunne dekkje ei uventa renteendring. Det er i økonomiplanperioden budsjettert med ei renteutvikling basert på eit estimat frå Kommunalban-

ken. Dette estimatet er utarbeida med omsyn til informasjon frå Norges Bank, SSB og forventa marknadsrente.

Regjeringen har varsla endringar på inntektssystemet, og at endringar leggjast fram i kommuneproposisjonen for 2017. Ein gjennomgang av inntekssystemet skal sjåast i samanheng med kommunereforma.

Analyse hovudtal

Driftsinntekter

Lindås kommune sine driftsinntekter kan grupperast som følger (eksklusiv interne overføringer mellom avdelingane):

- Formueskatt, inntektsskatt og rammetilskot
- Egedomsskatt
- Andre driftsinntekter som vert inntektsført direkte på einingane. Døme på dette er
 - brukarbetaling
 - andre sals- og leigeinntekter
 - overføringer med krav til motyting
 - andre statlege overføringer

(inkludert i denne gruppa ligg også andre generelle statstilskot som er bokført sentralt - skjema 1A)

Samla driftsinntekter i 2015 var på 1 252,9 mill. kr. Dette er ein auke på 24,9 mill. kr eller 2,0% frå 2014.

Kommunen sine inntekter frå skatt og rammetilskot var på 761,3 mill. kr, ein auke på 21,9 mill. kr frå 2014 eller 3,0%. Kommunen har i 2015 hatt ein skatteinngang på 92% av landsgjennomsnitt og mottatt netto inntektsutjevning på 14,6 mill. kr. Skatt og ramme samla er 4,2 mill. kr høgare enn budsjettert.

Det er bokført 158,6 mill. kr i egedomsskatt for 2015, ein reduksjon på 4,5 mill. kr frå 2014. Reduksjonen er i hovudsak knytt til vedtak i klagenemnda om lågare skattegrunnlag for TCM. For mykje betalt egedomsskatt for 2013 og 2014 er tilbakebetalt i 2015.

Brukarbetalingar og andre sals- og leigeinntekter utgjør 111,3 mill. kr i 2015. Dei syner ei mindreinntekt på 1,1 mill. kr i høve til budsjett. Samanlikna med 2014 er det ein auke på 1,7 mill. kr eller 2,0%.

Overføringer med krav til motytingar inneheld diverse refusjoner frå stat, fylkeskommune, andre kommunar og private for konkrete tenester som kommunen har hatt. Desse syner meirinntekter på 72,9 mill. kr. i forhold til budsjett. Avviket mellom rekneskap og justert budsjett skuldast i hovudsak at refusjon for sjukepengar og refusjon av foreldrepenge frå NAV ikkje vert budsjettert, og utgjør samla 39,8 mill. kr. Ved sjukdom/ svanger-

skap vil einingane ofte ha ei tilsvarande vikarutgift som på same måte ikkje har vore budsjettert. Momskompensasjon kom ut med ei meirinntekt på 11,9 mill. kr (med ei tilsvarande meirutgift under posten «Overføringer» på utgiftssida). Det har vore budsjettert for låg momskompensasjon på både inntekt og utgiftssida.

Refusjoner frå staten viser ei meirinntekt på 17,5 mill. kr. Avviket skuldast blant anna prosjektmidlar og kompetansemidlar som ikkje har vore budsjettert.

Driftsutgifter

Lindås kommune sine driftsutgifter kan grupperast som følger (eksklusive interne overføringer mellom avdelingane):

- Løn og sosiale utgifter
- Kjøp av varer og tenestar som inngår i produksjonen
- Kjøp av varer og tenester som erstattar produksjonen
- Overføringer

Driftsutgiftene viste ein auke på 21,7 mill. kr frå 2014 til 2015, og utgjorde 1209,2 mill. kr. Dette gjev ein auke på 1,8%.

Lønsutgiftene er 33,1 mill. kr høgare enn budsjettert. Dette må sjåast i samanheng med meirinntekter på lønsrefusjon frå Nav på 39,8 mill. kr. Innanfor sjukeheimstenesta og heimetenesta er det kjøpt vikarbyråtenester for 11 mill. kr.

Sosiale utgifter er 1,0 mill. kr lågare enn budsjettert. Sosiale utgifter inkluderer pensjonsutgifter, premieavvik pensjon og arbeidsgivaravgift.

Premieavvik for 2015 er inntektsført med 5,8 mill. kr. Dette er 2,8 mill. kr. meir enn budsjettert og avsetninga til disposisjonsfond pensjon må aukast tilsvarande.

Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunen sin tenesteproduksjon er 15,4 mill. kr høgare enn budsjettert. Samanlikna med 2014 er dette ein auke på 5,9 mill. kr eller 3,8%. Avviket skuldast meirforbruk på konsulenttenester, vedlikehald og transportutgifter.

Kjøp av varer og tenester som erstattar eigen tenesteproduksjon er 3,2 mill. kr høgare enn budsjettert. Samanlikna med 2014 er dette ein auke på 6,9 mill. kr eller 4,2%. Avviket skuldast føring av Lindås kommunen sin del av utgiftene til øyeblikkelig hjelp sengeplasser. Utgiftene har tilsvarende inntektspost. Utgiftene og inntekta er budsjettert på andre poster.

Overføringsutgiftene inneheld bla momskompensasjon og overføring til privat. Overføringsutgiftene er 11,5 mill. kr høgare enn budsjettert. I avviket inngår 11,9 mill. kr meirutgifter moms drift (tilsvarende meirinntekt under posten "Overføring med krav til motyting"). I tillegg er det eit meirforbruk på overføring til private på 3,0 mill. kr. Dette gjeld i hovudsak dekking av renter og avdrag på lån til Lindås kyrjelege fellesråd, der budsjettbeløpet ligg på anna konto i rekneskapen.

For året 2015 utgjorde løn og sosiale utgifter 68,1% av dei totale driftsutgiftene. Dette er ein auke på 0,8% frå 2014.

Eksterne finansieringstransaksjonar

Finansinntektene består av renteinntekter, utbytte og mottatte avdrag på sosialutlån. Desse vart samla på 20,9 mill. kr i 2015, 0,6 mill. kr meir enn budsjettert.

Kasse, bankinnskot

Kassebeholdninga og bankinnskota har utvikla seg slik som vist i tabellen under. Dei ledige midlane står i vår hovudbank, Sr-bank, på spesielt avtalte vilkår.

Kasse, bankinnskot	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap
	2015	2014	2013	2012
Kasse	37	47	35	31
Den norske Bank	2 618	388 391	375 213	323 772
Sr-bank	344 080	0	0	0
Sum	346 735	388 438	375 248	323 803

Gjeld og utlån

Folketal	2015	2014	2013	2012
Innbyggjarar pr. 31.12.	15 607	15 402	15 069	14 820

Det er i 2015 motteke eit samla utbytte frå BKK på 7,8 mill. kr.

Finansutgiftene består av renteutgifter, avdragsutgifter og sosialutlån. Desse vart samla på 59,4 mill. kr i 2015, 0,4 mill. kr lågare enn budsjettert. Avviket skuldast lågare renteutgift med 1,2 mill. kr og meir utlån frå sosial med 0,8 mill. kr.

Investeringar (rekneskapsskjema 2A og 2B)

Lindås kommune sine bruttoinvesteringar i anleggsmidlar (bygningar, vegar, anlegg o.a.) er i 2015 på 105,9 mill. kr. I tillegg kjem utlån og forskoteringar på 21,4 mill. kr, kjøp av aksjer og andeler på 2,4 mill. kr (KLP), avdrag på lån 13,7 mill. kr og avsetningar på 8,3 mill. kr.

Investeringsbudsjettet er finansiert med lånemidlar (79,1 mill. kr), sal av anleggsmidler (2,0 mill. kr), mottatte avdrag og refusjonar (35,7 mill. kr), kompensasjon for merverdiavgift (16,1 mill. kr), utbytte (3,5 mill. kr), og bruk av avsetningar (15,3 mill. kr).

Det er i 2015 inntektsført 3,5 mill. kr i utbytte frå Lindås tomteselskap AS. Dette gjeld utbytte frå 2007 og 2008 som vart gjort om til ansvarleg lånekapital. Dette er ikkje bokført i rekneskapen tidlegare og først korrigert i 2015. Det er utgiftsført tilsvarende beløp som utlån til Lindås tomteselskap AS.

Lånegjeld	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014	Rekneskap 2013	Rekneskap 2012
Langsiktig gjeld	1 108 159	1 139 708	1 099 457	939 977
Utlån formidlingslån	-158 280	-161 979	-169 422	-154 402
Sum netto lånegjeld	949 879	977 729	930 035	785 575
Netto lånegjeld pr. innbyggjar	60 862	63 481	61 718	53 008

Ordinære lån til investeringar og vidare utlån utgjorde 1 108 mill. kr ved utgangen av 2015, ein reduksjon på 31 mill. kr. Netto lånegjeld pr. innbyggjar er no redusert med 2 600 kr per innbyggjar det siste året. I 2015 er det kun tatt opp lån til vidare utlån. Generelle investeringar og investeringar innan sjølvkost er finansiert med tidlegare ubrukte lånemidlar.

Kommunen tek opp lån i Husbanken og låner desse ut igjen som «Vidareutlån» (startlån) til kommunen sine innbyggjarar. Anna forskottering utgjer 22 mill. kr. Av dette er 17 mill. kr forskottering til statens vegvesen og 5 mill. kr til Knarvik senter.

Långjevarar	Rekneskap 2015	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014	Rekneskap 2013	Rekneskap 2012
Formidlingslån					
Husbanken	230 519	21 %	225 768	192 262	172 664
Kommunalbanken	4 950	0 %	5 362	5 775	6 187
Andre lån					
Husbanken	22 047	2 %	23 253	24 304	11 650
Kommunalbanken	850 643	77 %	885 325	877 116	745 381
Kommunekreditt					
KLP					
Sum lånegjeld	1 108 159	100 %	1 139 708	1 099 457	935 882

Når det gjeld «Andre lån» er mesteparten av desse tekne opp i Kommunalbanken. Dei har som regel kome med det lågaste tilbodet med omsyn

på rentene, noko som særleg skuldast eigarskapen og kundane. Staten er eineigar av banken, og staten har stadfesta at dette ligg fast.

Fond (jf. Note 8)

Det er i 2015 og tidlegare år avsett midlar til fond for bruk i seinare år. Her er eit oversyn over dei fonda som står pr. årsskiftet:

FOND (1000 kroner)	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014	Rekneskap 2013	Rekneskap 2012
Disposisjonsfond				
Disposisjonsfond	43 813	46 158	61 927	55 544
Disposisjonsfond Pensjon	4 621	22 392	0	14 500
Disposisjonsfond Omtvista eigedomsskatt	111 572	96 082	64 703	36 600
Disposisjonsfond infrastruktur	5 000			
Overførte løyvingar	910	1 381	1 323	37 927
Næringsfond	352	777	1 722	2 780
Bygdebok, kulturminnefond	890	890	890	890
Bundne driftsfond				
Bunde driftsfond vatn, avløp	12 527	11 621	9 824	5 149
Andre bundne fond	10 446	9 576	7 757	3 439
Musikkprisfond	111	111	111	111
Frivilligpris	3	3	3	3
Tap på etableringslån	512	503	434	434
Bygdesogefond	18	18	18	18
Lindås sparebank legatfond	17	17	17	17
Kommunalt viltfond	648	601	574	444
Ubundne investeringsfond				
Ubundne investeringsfond	2 430	2 430	16 330	7 938
Ubundne investeringsfond, disponert	2 205	2 205	2 205	2 205
Ubundne investeringfond, kommunale bustader	4 700	4 205		
Bundne investeringsfond				
Bundne investeringsfond	28 251	20 400	17 984	1 535
Sum fond	229 026	219 370	185 822	169 534

Det generelle disposisjonsfondet inkludert disposisjonsfond pensjon og omtvista eigedomsskatt utgjer ved årsskifte 160 mill. kr. Eigedomsskatten som vart avsett på Fond for omtvista eigedoms-

skatt er ikkje lenger omtvista og fond for omtvista eigedomsskatt vert flytta til det generelle disposisjonsfondet i 2016.